0.1 Lecture 9: nepovinné cvičenia

Riešenie nasledujúcich úloh je dobrovoľné. Pomôže vám overiť si, či problematike dostatočne rozumiete.

- 1. Zostrojte v našej predikátovej logike prvého rádu reťazec, ktorý bude zodpovedať predikátu "x je zložené číslo".
- 2. Zostrojte v našej predikátovej logike prvého rádu reťazec, ktorý bude zodpovedať výroku "existuje nekonečne veľa prvočísel".
- 3. Nájdite konkrétny formálny systém, v ktorom je množina dokázateľných tvrdení rekurzívna.
- 4. Množina axióm je minimálna, ak sa žiadna z nich nedá dokázať z ostatných.

Uvažujme rozhodovací problém, ktorého inštanciou je dvojica (A, D), kde A je konečná množina axióm a D(x, y, z) je ternárny rekurzívny predikát "reťazec y je dôkazom tvrdenia x z množiny axióm zakódovanej do z". Otázkou, ktorú treba zodpovedať, je, či je daná množina A minimálna pre daný predikát D.

Dokážte, že tento rozhodovací problém nie je rozhodnuteľný, ale že jeho komplement (zistiť, že A minimálna nie je) je čiastočne rozhodnuteľný.

- 5. Dokážte, že ak pre rekurzívne vyčísliteľnú množinu platí $A \leq_m \overline{A}$, tak je rekurzívna.
- 6. Nájdite množinu B, pre ktorú platí $B \leq_m \overline{B}$, ale B nie je rekurzívna.
- 7. Nech φ_n je naše číslovanie unárnych čiastočne rekurzívnych funkcií.

```
Nech MONOTONE = \{n \mid \varphi_n \text{ je totálna a } \forall x : \varphi_n(x) \leq \varphi_n(x+1)\}. Dokážte, že \overline{HALT} \leq_m MONOTONE.
```

8. Nech A je jednoduchá množina. Uvažujme množinu $B=\{c(a,n)\mid a\in A \land n\in \mathbb{N}\}$, kde c je naša párovacia funkcia.

O každom z nasledujúcich tvrdení rozhodnite, či platí vždy, nikdy, alebo niekedy:

- B je rekurzívne vyčísliteľná.
- − B je rekurzívna.
- -B je kreatívna (t. j. m-úplná).
- -B je jednoduchá.